

Stenungsunds
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2020

Nösängymnasiet

Enhet 2

Typ av dokument Handlingsplan	Beslutat av Rektor	Beslutsdatum 2020-02-29
Dokumentägare Rektor Nösängymnasiet, enhet 2	Giltighetstid 2020	Beretts av Cecilia Kjerstadius

Innehållsförteckning

1. Vad säger lagen?	3
2. Syfte med plan mot diskriminering och kränkande behandling	4
3. Målet med plan mot diskriminering och kränkande behandling	4
4. Definitioner	4
5. Skolans skyldigheter vid upplevd diskriminering och kränkande behandling	5
6. Ansvarsfördelning och rutiner	5
7. Information om plan	6
8. Rutiner vid upptäckt av diskriminering och kränkande behandling	7
9. Resultat av utvärdering och kartläggning	7
10. Främjande och förebyggande arbetssätt	10
11. Fokusområden och aktiviteter 2020	13
Bilaga 1-Kontaktuppgifter	15
Bilaga 2-Ordningsregler	16

1. Vad säger lagen?

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Bestämmelser kring diskriminering och trakasserier regleras i *Diskrimineringslagen (2008:567)*. Regler kring hur en skola skall arbeta med åtgärder mot kränkande behandling finns i *Skollagen (2010:800)*. I *Arbetsmiljölagen (1977:1160)* beskrivs hur arbetsplatser ska förebygga ohälsa och uppnå en god arbetsmiljö.

Diskrimineringslag 2008:567

Diskrimineringslagen reglerar arbetsgivarens skyldigheter kring diskriminering och trakasserier. Det råder ett diskrimineringsförbud som beskrivs i andra kapitlet § 1 och § 5. Om arbetsgivaren får kännedom om att en elev eller arbetstagare i samband med verksamheten utsatts för diskriminering är arbetsgivaren skyldig att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier.

I det tredje kapitlet beskrivs hur arbetsgivaren aktivt skall vidta åtgärder för att förebygga och främja att diskriminering förekommer utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Arbetsgivaren skall bland annat undersöka och kartlägga om det finns risker för diskriminering i verksamheten och sätta in åtgärder för dessa. Skolan skall också årligen dokumentera arbetet kring vilka aktiva åtgärder som sätts in.

Skollag 2010:800

I sjätte kapitlet i Skollagen regleras hur skolor skall arbeta med åtgärder mot kränkande behandling. Syftet med lagen är att motverka kränkande behandling av barn och elever.

I lagen beskrivs vilket ansvar huvudmannen har för att se till att kränkningar inte förekommer. Huvudmannen ansvarar exempelvis för att se till att personalen på skolan fullgör de skyldigheter som står i lagen. Huvudmannen skall också se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, samt se till att det varje år upprättas en plan för detta.

I § 10 står det att all personal på skolan som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektor. Rektor skall i sin tur anmäla detta till huvudmannen som sedan skyndsamt skall utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta åtgärder för att det inte skall ske igen.

Arbetsmiljörregler (AML 1977:1160 och AFS 1993:17)

I arbetsmiljölagen står att alla parter ska samverka för en god arbetsmiljö och det innebär att alla på en arbetsplats och på en skola har ansvar för att skapa en god arbetsmiljö. I föreskrifter om arbetsmiljön står att arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs. Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten. Denna föreskrift gäller i skolan likaväl som på andra arbetsplatser. De studerande är jämställda med andra arbetstagare enligt Arbetsmiljölagen.

Vi har här samlat en beskrivning av hur vi arbetar med insatser och rutiner mot kränkande behandling och diskriminering i en gemensam plan

2. Syfte med plan mot diskriminering och kränkande behandling

Alla elever och all personal på enhet 2 skall trivas, känna sig trygga och respekterade för den man är. Detta gäller oavsett kön, ålder, funktionsvariationer, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling beskriver hur vi på enheten skall arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med planen är att ge stöd till personal att förebygga, upptäcka, utreda och motarbeta alla former av kränkande behandling och diskriminering. Syftet är också att synliggöra skolans demokratiska och inkluderande uppdrag, hur arbetet bedrivs och vilka rutiner som finns.

3. Målet med plan mot diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering och kränkande behandling ska aktivt motverkas och accepteras inte på skolan. Arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering är en naturlig och central del i verksamheten. Skolans ansvar omfattar händelser som sker i skolans lokaler och på nätet. Medarbetarna på skolan har ett gemensamt ansvar att uppmärksamma och skyndsamt rapportera fall av diskriminering och kränkande behandling till skolledning och elevhälsa enligt gällande rutin.

Målet med planen är också systematiskt utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet genom att kartlägga, analysera och göra insatser kring det som sker.

4. Definitioner

Kränkande behandling är ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck, kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera personer samt vara förekommande både vid enstaka tillfällen eller vara systematiskt återkommande. Kränkande behandling innebär att en elevs värdighet kränks.

Om kränkningar har samband med någon av de lagskyddade diskrimineringsgrunderna kallas de **trakasserier**.

Diskriminering betyder att en elev missgynnas genom att bli sämre behandlad än någon annan och att det har samband med någon av de lagskyddade diskrimineringsgrunderna.

(Skolverkets allmänna råd "Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda")

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Du kan läsa mer om diskriminering på Diskrimineringsombudsmannens (DO) hemsida:

<http://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/>

5. Skolans skyldigheter vid upplevd diskriminering och kränkande behandling

Skolan ska utreda omständigheterna kring den upplevda kränkningen eller diskrimineringen. Därefter ska åtgärder vidtas utifrån gällande rutin. Skolan ska också förhindra att det som inträffat upprepas.

6. Ansvarsfördelning och rutiner

Gymnasiechef

- Ser till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter samt att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Rektor

- Ser till att verksamheten har en plan mot kränkande behandling och diskriminering, vilken upprättats tillsammans med personal och elever. Planen skall utvärderas och revideras årligen.
- Ser till att utredning görs och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att någon utsatts för diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Ser till att utredningen samt de åtgärder som vidtagits dokumenteras. Dokumentationen läggs i elev eller personalakten efter avslutat arbete.

All personal och alla elever

- Har ansvar för att följa verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Har skyldighet att reagera och agera mot trakasserier och annan kränkande behandling som kommer till deras kännedom.
- Arbetar förebyggande genom att vara goda förebilder och låta skolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet. Detta genom att ta vara på situationer som uppstår i vardagen, exempelvis genom att hantera och lösa konflikter.
- Följer verksamhetens ordningsregler.
- Kontaktar rektor och personal i EHT när de upplever, ser eller hör kränkningar eller diskriminerande behandling.
- Har oavsett rätt att bli tagna på allvar och få stöd och hjälp när de känner sig kränkta eller diskriminerade.
- Är delaktiga i upprättandet av plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rutiner

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas årligen av personal och elever och i december-januari upprättas en ny plan. Utvärdering sker fortlöpande på APT, mentorstid, elevråd och skyddsronde och via enkäter. Rektor tar beslut om att upprätta en ny plan.

Ansvarig: Rektor

- All *organisering och planering* av utbildningen som till exempel antagning, schemaläggning, klassindelning och lokalutnyttjande görs med hänsyn till att inte någon skall diskrimineras utifrån diskrimineringsgrunderna. Varje ny förändring eller beslut skall alltid granskas utifrån lagens krav.

Ansvarig rektor, skolplanerare

- Vid varje *APT* skall det finnas en stående punkt som tar upp frågor kring diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att då stämma av hur arbetet fortlöper och om det finns aktuella frågor att lyfta till diskussion. Arbetet dokumenteras i protokoll från mötet.

Ansvarig: Rektor

- *Undervisningen* skall genomsyras av vår demokratiska värdegrund och synen på människors lika värde. Varje lärare skall i sin planering av undervisningsformer och vid genomförande av undervisningen vara uppmärksam på att motverka kränkning och diskriminering.
Ansvarig: Lärare
- *På mentorstid* i nära anslutning elevråd ges eleverna möjlighet att lyfta frågor om trivsel och trygghet och vid behov genom elevrådsrepresentanter föra frågor vidare till elevråd eller direkt till rektor
Ansvarig: Mentor
- *Elevråd:* På dagordningen skall det finnas en obligatorisk punkt om trygghet och trivsel och som följer upp skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Den dokumenteras i elevrådsprotokollet.
Ansvarig: Rektor
- *Elevskyddsombud:* Elevrådet utser elevskyddsombud. Elevskyddsombudet deltar i arbetet med att utvärdera och upprätta skolans handlingsplan mot kränkande behandling samt i skolans fortlöpande arbete med att motverka diskriminering.
Ansvarig: Rektor

7. Information om plan

För att säkerställa att alla får information om planen så arbetar vi enligt följande:

Var finns planen?

Planen finns på skolans hemsida samt på skolans webplattform It´s learning.

Ansvarig: Rektor

Information till personal

När: Personal får information om planens innehåll vid APT. Ny personal får information i samband med introduktion på arbetsplatsen.

Ansvarig: Rektor

Information till elever.

När: Samtliga elever i årskurs ett får information om planen genom att kurator och rektor kommer ut och går igenom planen på mentorstid i början av läsåret. Övriga elever går igenom planen tillsammans med mentor på mentorstid. Planen finns också på skolans hemsida samt på skolans webplattform It´s learning. Mentor ansvarar för att informera nya elever om planen.

Ansvarig: Rektor, kurator, mentor.

Information till vårdnadshavare

När: Vårdnadshavare informeras om planen vid det årliga föräldramötet för elever i årskurs ett. Den finns också på skolans hemsida samt på skolans webplattform It´s learning.

Ansvarig: Rektor, kurator.

8. Rutiner vid upptäckt av diskriminering och kränkande behandling

En elev som känner sig diskriminerad eller kränkt, eller som har bevittnat diskriminering eller kränkning, ska omedelbart informera personal på skolan. När personal fått kännedom om att det förekommit kränkande eller diskriminerande behandling skall skolan omedelbart agera. Den personal som får kännedom om kränkningen skall omgående informera rektor som i sin tur anmäler detta till huvudmannen. Nedan följer en beskrivning av hur vi arbetar på skolenhet 2 på Nösnergymnasiet. Varje punkt följs av en tydlig ansvarsfördelning.

När en kränkning eller diskriminerande handling har uppdagats inleds omedelbart en utredning. När det handlar om kränkning elev till elev ansvarar kurator för utredningen. Vid kränkning och eller diskriminering mellan personal – elev är det rektor som ansvarar för utredningen.

Utredningen skall belysa olika perspektiv och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat handlingen. De åtgärder som vidtas skall dokumenteras, följas upp och utvärderas. Vårdnadshavare ska underrättas snarast i de fall där eleven inte är myndig. Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig diskrimineringen eller kränkningen är och om anmälan till polis eller socialtjänst ska göras.

Uppföljning utförs skyndsamt och därefter vid ytterligare tillfällen vid behov.

I vissa fall kan det vara nödvändigt med en gruppinriktad handlingsplan, snarare än en individuell. Detta kan exempelvis vara aktuellt när en personal uppmärksammat att det finns ett ogynnsamt klimat i en grupp. Skolan arbetar då på gruppnivå istället för individnivå. Det är rektor som tar beslut om sådana åtgärder.

Rutin	Ansvarig
1. Upptäckt av kränkning	Personal som får information av elev
2. Anmälan i Skalman och till rektor	Personal som får information av elev
3. Information till vårdnadshavare och övriga parter	Rektor, kurator eller mentor
4. Utredning (Dokumentation i Skalman och PMO).	Kurator (elev-elev), rektor (personal-elev)
5. Samtal med berörda parter	Rektor och kurator
6. Ev. disciplinära påföljder	Rektor
7. Ev. anmälan till socialtjänst och/eller polis	Rektor och kurator
8. Uppföljning	Rektor och kurator eller mentor

9. Resultat av utvärdering och kartläggning

Enhet

Den kartläggning av elevernas trivsel och trygghet som används i utvärdering och analys är Göteborgsregionens (GR) skolenkät och Skolinspektionen skolenkät. Dessa enkäter genomförs vartannat år och det är eleverna i årskurs två som svarar på frågorna. I aktuell kartläggning är det skolenkäten från 2019 som ligger till grund. Utöver detta har utvärdering om skolans arbete med planen skett programvis och klassvis utifrån olika metoder. Därtill kommer kartläggning via enkäter och intervjuer som genomförts i vissa klasser av EHT då det funnits ett specifikt behov. Dessa kartläggningar har bland annat handlat om trivsel, arbetsro, stress och sömn. Resultatet av kartläggningarna har sedan utvärderats av EHT och arbetslag som tillsammans beslutat om åtgärder och aktiviteter i syfte att förbättra lärande, arbetsmiljö och mående.

Tabell: Resultat från skolverkets skolenkät 2019 och 2017 redovisat i indexvärden. Ett högt värde indikerar ett positivt resultat.

	2019 Enhet 2	2017 Enhet 2	2019 Flickor enhet 2	2019 Pojkar enhet 2	2019 Nösås	2019 Riket
Grundläggande värden i undervisning/ämnet	7,3	6,2	6,8	8,3	6,6	6,4
Grundläggande värden i skolan	7,5	7,4	7,0	8,3	7,1	7,4
Ordningsregler	6,5	5,4	5,9	7,2	5,9	5,9
Studiero	6,5	6,7	5,9	7,3	6,1	6,0
Trygghet	8,4	8,4	7,7	9,2	8,4	8,2
Förhindra kränkningar	7,5	7,4	7,2	7,9	7,4	7,2

Källa: siris.skolverket.se

De olika områden som redovisas med ett indexvärde utgör ett medelvärde av flera frågor som berör samma område som till exempel ordningsregler eller trygghet. Områdena är valda utifrån att de relaterar till skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Vi kan konstatera att enhet 2 ligger över riket på samtliga områden och att vi också ligger över medelvärdet för hela Nösås på samtliga områden utom området trygghet där vi ligger på samma nivå. Vi kan också konstatera att enheten har förbättrat sina indexvärden sedan 2017 på samtliga områden utom två. På området trygghet ligger vi på samma nivå och på området studiero har vi minskat något från 6,7 till 6,5. Områdena studiero och ordningsregler är de som har de lägsta värdena utav de ovan redovisade. Området arbetsro har tidigare varit ett fokusområde för enheten och enkäten visar att det är ett område som vi även fortsatt behöver lägga ett särskilt fokus på. Indexvärdet kring området ordningsregler ligger lägst på 6,5 men är samtidigt ett av de områden som tydligt har förbättrats sedan 2017. Utifrån svaren på de enskilda frågorna som redovisas i skolankäten kan man se att frågan om, eleverna är med och bestämmer vilka ordningsregler skolan ska ha, har ett relativt lågt indexvärde. Detta är också något som har lyfts i diskussioner på enheten och i Nösåsgymnasiets ledningsgrupp. Vi kan konstatera att Nösås som helhet och därmed också enhet 2 saknar ett systematiskt och likvärdigt arbete kring elevernas medverkan och inflytande över ordningsreglernas utformande. Det kan se olika ut mellan enheterna på skolan men även hur man arbetar inom de olika arbetslagen samt klasserna.

Trygghet är det område som har det högsta värdet (8,4) på enheten. Enligt skolenkäten 2019 så svarade 86 % av eleverna på enheten att det stämmer helt eller delvis att jag känner mig trygg på skolan. Även om en klar majoritet upplever sig trygga på skolan är det viktigt att arbeta vidare med vad vi kan göra för att alla ska känna sig trygga. Ett annat positivt resultat är att enheten ligger högt i jämförelse med riket och hela Nösås på området grundläggande värden i undervisning/ämne. En förklaring till detta kan vara att enheten har ett särskilt fokus på värdegrundsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheten. Detta synliggörs bland annat genom enhetens arbete som Amnestyskola,

Ett annat tydligt resultat är att flickornas indexvärde är lägre än pojkarnas på samtliga områden. Den största skillnaden ser vi inom området grundläggande värden och trygghet. Detta är ett område som vi behöver lyfta och ha ett särskilt fokus kring. Vi behöver ställa oss frågorna vad beror detta på och vad kan vi göra?

Skolverkets och GR:s enkät är ett bra verktyg och underlag för skolan och ett led i vår kartläggning. Däremot finns det brister med dessa enkäter. En av dessa är att det endast är årskurs två som deltar och att därför en stor andel av skolans elever inte är med. En annan brist är enkäterna inte sker varje år och därför är det svårt att följa upp och analysera den utveckling som sker. En tredje är att det inte går att

se resultat utifrån program. Det finns därför ett behov av att utveckla och systematisera kartläggning/utvärdering på Nösås och på enheten genom att till exempel ha en gemensam enkät med frågor kring trivsel, trygghet och arbetsro som besvaras av alla årkurser.

Barn och Fritidsprogrammet (BF)

På kursnivå; I flera kurser arbetar vi med samarbete och att hitta gemenskap. Vi diskuterar mobbing och kränkningar utifrån bland annat kön och sexualitet. Både på GGÄ och PGÄ.

På programnivå: De äldre är faddrar åt de yngre eleverna, gemensamma träffar för hela programmet såsom läger, jultema, temadagar, uppstartsdagar, avslutningar (jul/sommar) och informationsträffar skapar gemenskap och sammanhållning. Nära kontakt mellan elever och lärare oavsett mentor. ”Vi på BF” Lärare får vanligtvis fort reda på när kränkande behandling sker. Då agerar vi och gör det som krävs i samråd med EHT.

Eleverna önskar mer närvaro av EHT som pratar om ämnet.

Eleverna anser att trivselreglerna på enheten inte följs. Många röker, flera känner sig otrygga i ex. cafét där många rör sig, den gemensamma arbetsmiljön ses inte som allas ansvar – det skräpas ner, möbler och inredning förstörs och det är hög ljudvolym i ex. biblioteket.

Estetiska programmet / Samhällsvetenskapsprogrammet

Klasserna fick möjlighet att på mentorstid utvärdera och diskutera skolans arbete med planen samt föreslå förbättringar. Eleverna lyfte fram följande:

Eleverna upplever att de har förtroende för vuxna och att det finns någon att gå till. Eleverna tyckte att vi kunde ha enkäter för att bättre få fram hur kränkningarna ser ut och vad de handlar om. Någon klass tyckte att det var svårt att utvärdera eftersom de inte hade arbetat så mycket med detta och att de därför inte hade fått så mycket information om planen. Eleverna framförde att det borde pratas mer om området för att eleverna ska få en bättre bild av hur skolan jobbar med planen och hur man ska gå till väga med problemen bland annat föreslogs föreläsning i aulan om ämnet. Eleverna framförde att det är viktigt att lärare är uppmärksamma och att de tar av sin tid till annat än skolarbete. Elever påpekade också vikten av att känna sig bekväm med lärare och lära känna de andra eleverna i klassen. När kränkningar sker förslår eleverna att skolan ska samtala i klasserna och med de individer som kränker samt om eleverna är under 18 bör man kontakta vårdnadshavare.

Då vissa elever upplever att anmälan om kränkning inte alltid tagits på allvar eller att de lett till någon åtgärd så påtalade eleverna att det var viktigt de som anmäler att de blivit kränkta blir trodda på och tas på allvar samt att en anmälan leder någonstans. Det var också viktigt att eleverna får återkoppling på vad som har hänt efter att en anmälan har gjorts.

Efterföljande diskussion i arbetslaget kring elevernas synpunkter föreslog följande åtgärder. Eleverna behöver få bättre kunskap om hur processen går till vid en anmälan och vilka åtgärder som kan göras. Skolan behöver bli bättre på att återkoppla till eleven vad som har gjorts och beslutats efter en anmälan. De behöver också få bättre kunskap om planens innehåll och vad som är en kränkning och diskriminering. Skolans plan behöver synliggöras och vi behöver tydliggöra för eleverna hur vi arbetar främjande och förebyggande till exempel inom ramen för mentortiden och undervisningen. Ett annat förslag var att synliggöra våra ordningsregler, ha ordningsreglerna i varje klassrum.

Fordonsprogrammet (FT)

På FT har programmets arbete med planen utvärderats genom att eleverna fick göra en **padlet** där de har fått svara på frågorna:

Vilka aktiviteter tycker du har bidragit till vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling?

Vilka nya/gamla aktiviteter vill du att vi ska ha för att diskriminering och kränkande behandling ska undvikas?

Hur tycker du att arbetet med diskriminering och kränkande behandling fungerar på Fordonsprogrammet? Tänk elev-elev och lärare-elev.

Där framkom följande:

- Eleverna tyckte introduktionsdagarna var bra
- Tycker om Go-karten
- Gillar fasta platser i klassrummet
- De flesta tycker inte att det förekommer kränkningar och diskriminering
- De tycker om att alla elever jobbar tillsammans i verkstaden mellan årskurserna
- De vill ha fler gemensamma aktiviteter där alla årskurser är med då de tycker att de inte känner varandra och inte kan varandras namn ännu.

Med anledning av att det under hösten varit lite oroligt bland eleverna på Fordon gjorde EHT en kartläggning med enskilda intervjuer och enkäter. Resultatet av kartläggningen visade att trivseln i det stora hela var bra men att en del elever upplevde att språkbruket ibland var opassande. Några få elever har lägre trivsel och upplever otrygghet. Pedagogiskt önskar eleverna mer tydlighet och struktur.

C18

I C18 har vi arbetat med följande:

Samarbete med lärare, mentorer och hela arbetslag för att planera för klassdagar, grupparbeten, redovisningar för att främja inkludering i klass. Planering sker utifrån elevens förutsättningar och önskemål.

Social träning för att underlätta samvaro i klassen.

Social gemenskap i C18. Målet är att eleven ska känna tillhörighet både i klass och i C18.

Informera elever om deras rättigheter till olika valmöjligheter i skolan, till exempel individuellt val. Företräda elevernas intressen, såväl pedagogiskt som socialt när eleven inte kan föra sin egen talan.

10. Främjande och förebyggande arbete

Enhet

Nösnäs är en Amnestyskola och enhet 2 är drivande i detta arbete. Inom konceptet Amnestyskola arbetar eleverna med demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Arbetet sker inom ramen för olika kurser som till exempel samhällskunskap, kommunikation, historia och religion.

Alla klasser på enheten har mentortid på schemat som möjliggör att arbeta med planen och att arbeta med olika främjande och förebyggande aktiviteter.

På enheten arbetar alla program med introduktionsdagar. Det betyder att vi startar läsåret med schemabrytande aktivitet. Ett av syftena med dessa dagar är att klassen och mentorerna ska få lära känna varandra och skapa en trygghet i gruppen. Ett annat syfte är att presentera EHT och vad de kan hjälpa eleverna med. På introduktionsdagarna arbetar man också med värdegrundsfrågor och ordningsregler.

Enheten arbetar med Elevhälsomöten (EHM) utifrån Bergsjömodellen. Modellen ger möjlighet att lyfta frågor olika frågor som arbetslaget ser att det finns behov av. Där lyfts frågor kring pedagogiska utmaningar men också frågor kring trivsel, trygghet, värdegrund och arbetsklimat. EHT går vid behov in i klasser arbetar tillsammans med lärarna utifrån en specifik fråga. Ofta handlar dessa frågor om arbetsklimat och trivsel i klassen. Ett sådant arbete initieras ofta utifrån en frågeställning som har lyft på EHM.

Barn och Fritidsprogrammet (BF)

Vi arbetar utifrån att alla elever på programmet valt att arbeta med människor och därmed att arbeta i ett framtida arbetslag. Utifrån det behöver elever träna på att samarbeta med olika typer av människor som man själv inte valt. Olika är bra. Vi människor kompletterar varandra. I grupparbeten arbetar lärare med handledningssamtal utifrån både gruppprocess och kunskapsinnehåll. Konkret träning för att sätta sig in i andra människors perspektiv.

Tidiga introduktionssamtal med eleverna när de börjar år 1. Man får som lärare en överblick över elevens tidigare erfarenheter gällande ex. kränkande behandling och kan omgående sätta in förebyggande och främjande åtgärder.

Estetiska programmet /sambhällsvetenskapsprogrammet (ES/SA)

På ES och SA arbetar vi främjande och förebyggande utifrån följande punkter:

Programnivå:

- Inför utvecklingssamtalen deltar elever i en undersökning på ITS för att mentor bland annat ska få reda på hur stämningen är i klassen och känslan av trygghet i skolan hos eleverna.
- Lära-känna-övningar, samarbetsövningar och trygghetsövningar till exempel under introduktionsdagarna.
- Arbeta med jämställdhet, exempelvis uppmärksammas Internationella kvinnodagen med någon form av aktivitet.
- Arbeta med de mänskliga rättigheterna förekommer i flera olika kurser och förutom det arbetas det flitigt med dessa i samband med Amnestydagen i december och A-day tidigare under hösten. (Skolan är en Amnestyskola!)
- Fasta platser i klassrummet, främst i år 1.
- Arbeta för ett öppet klimat, där alla vet att de kan komma till sin lärare med frågor och saker de funderar på.
- Åtminstone i år 1 sätter läraren samman grupper inför grupparbeten. Vid behov även i de högre årskurserna.
- Under varje läsår utses två elevskyddsombud per enhet på Nösnesgymnasiet.

Mentorsnivå:

- Arbeta med lära känna-övningar i syfte att skapa ett gott, öppet och tolerant klimat i klassen.
- Utnyttja mentorstiden till att stämma av hur eleverna har det: Studiemässigt och socialt – både på grupp- och individnivå.
- Ha utvecklingssamtal med sina elever. Dessa samtal skall syfta till att mentorn får en fördjupad bild av varje elevs studiesituation och trivsel på skolan.
- Introducera och implementera skolans ordningsregler – på mentorstiden och under lektionstid.
- Frågor som kan beröra många lyfts av eleverna till skolans elevråd.

Arbetslagsnivå:

- Ha ett nära samarbete inom arbetslaget där allt från problem till glädjämnen och goda exempel från alla inblandade lyfts upp.
- Tillsammans arbeta aktivt för ett öppet klimat i undervisningsgrupperna.

- Arbeta aktivt med att förmedla grundläggande värden på enheten.
- Tillsammans arbeta för att skolans ordningsregler implementeras och följs.
- Arbeta nära EHT för att följa upp elever/klasser/grupper

Fordonsprogrammet (FT)

Vi kommer att arbeta med främjande och förebyggande insatser utifrån följande punkter:

- Morgon och eftermiddags-samlingar där allas namn nämns, vad som ska hända under dagen och i slutet även vad som gått bra under dagen. Vi betonar vikten av vi-känslan och att vi är en stor familj som utvecklas och jobbar tillsammans.
- Hänsyn till personkemi och önskvärd interpersonell utveckling tas vid bildandet av arbetsgrupper. Grupparbetsgrupper skapas av lärare (främst i år 1 och 2).
- Fasta platser i klassrummet som roterar i början av läsåret
- Arbeta inför båda utvecklingssamtalen med trygghet och tolerans då eleverna utvärderar sig själva och stämningen i klassen.
- Introduktionsdagar: Ettorna och tvåorna ska under slutet av läsåret hjälpa till att planera och hitta på saker vi kan göra under introduktionsdagarna. Lära känna-övningar och aktiviteter vid läsårsstart under två dagar för att nya ettor ska lära känna varandra och våra tvåor och treor. Dag 1 är bara för ettor och då är tvåor och treor ute och söker praktikplats. Dag två är vi alla årskurser tillsammans.
- Jämställdhet och mänskliga rättigheter är återkommande teman inom samhällskunskapen och svenskan.
- Öppet klimat: Alla kan komma till valfri lärare om vad som helst och få korta enskilda samtal och alla undervisningsgrupper ska ha ett tillåtande klimat både mellan elev-elev och lärare-elev.
- Nära samarbete i arbetslaget mellan lärare där problem från alla inblandade lyfts upp
- Mentorstiden: Eleverna ska vara delaktiga och komma med konstruktiva förslag på aktiviteter så att sammanhållningen stärks. Diskussioner ska föras om värderingar och respekt mot varandra
- Introducera och implementera skolans ordningsregler. Rektor och EHT kan vara med
- Nära kontakt både på individ- och gruppnivå med såväl elever som vårdnadshavare.
- Lärarna ska fortsatt vara goda föredömen, se eleverna som individer.
- Under varje läsår utses två elevskyddsombud per enhet på Nösnergymnasiet och på Wallhamn har vi en elev från åk 1 och 2 som är behjälpliga vid behov.
- En gång per termin skall mentorer hålla utvecklingssamtal med sina elever. Dessa samtal skall syfta till att mentorn får en fördjupad bild av varje elevs studiesituation och trivsel på skolan.
- Mentor som lyssnar och bryr sig, trygghet i klassrummet.
- Inför elevråd ska vi ha klassråd som skall vara ett forum för diskussion kring övergripande frågor.
- Enhetens elevhälsoteam skall lyfta frågor kring diskriminering och kränkande behandling ur ett förebyggande perspektiv kontinuerligt.
- Se till så ingen sitter ensam på lunchen.
- Att ha så få lärare inblandade i ettorna som möjligt.

C18

I C18 arbetar vi främjande och förebyggande utifrån följande punkter:

Förbereda för vuxenlivet genom hjälp till sommarjobb, samarbete med plug-in, ansökan till folkhögskola, praktik

Aktivitet: Besöka folkhögskolor, högskolor och universitet utifrån önskemål.

Kontakter med feriepraktiksamordnare i Stenungssund och på Tjörn vid behov.

Sociala aktiviteter:

Lunch med elever och personal 5 dagar i veckan.

Lunch på restaurang utblicken 1 gång/termin

Utflykt 1 gång/år

Spel och fika minst 1 gång/vecka.

11. Fokusområden och aktiviteter

Enhet

Utifrån enhetens kartläggning och utvärdering har vi kommit fram till att arbete med följande fokusområden och aktiviteter.

Utveckla och systematisera **kartläggning/utvärdering**:

- Ta fram en gemensam enkät för skolan. Detta är planerat att göras övergripande för hela Nösås.
- Skapa rutiner för hur och när kartläggning och utvärdering sker

Skapa **tydligare rutiner** för det främjande och förebyggande arbetet på enheten:

- Skapa ett årshjul över de aktiviteter som görs på enheten. Där det bland annat framgår vad som ska göras på mentorstid och av vem.

Synliggöra planen och skolans främjande och förebyggande arbete både för personal och elever:

- Rektor/kurator går ut i klasserna under VT 20 och presenterar den nya planen
- Rektor/Kurator presenterar planen och skolans främjande och förebyggande arbete för nya elever under de första veckorna på läsåret
- Planen arbetas med på mentorstid. Arbetet beskrivs i ett årshjul.

Öka elevers trygghet och trivsel med ett särskilt fokus på de kvinnliga (utifrån enkätens resultat).

- EHT går vid behov in i klasser för att jobba främjande, förebyggande och åtgärdande. Flera sådana processer är redan pågående.
- Fortsätta att utveckla och förbättra upplägget av introduktionsdagar och hur vi kan använda mentorstiden.
- Skapa nya rutiner och arbetssätt för att årligen arbeta med ordningsregler som bygger på elevers medverkan. Detta kan också bli ett arbete som görs övergripande på Nösås.

Barn och Fritidsprogrammet (BF)

På BF kommer vi att ha fokus på dessa tre områden.

Trivselregler: Att eleverna känner sig delaktiga gällande skolans ordningsregler och att de utifrån dessa skapar sina egna trivselregler på programmet.

Planen för kränkande behandling behöver synliggöras mer. En kortversion av intentionen med planen vore önskvärt (för elever). Rektor/Kurator besöker klasserna och går igenom planen.

Estetiska programmet / Samhällsvetenskapsprogrammen (ES/SA)

På ES och SA kommer vi att ha följande fokusområden.

Vidareutveckla våra **introduktionsdagar** och **mentorstiden** med ett tydligare fokus på trivsel, trygghet och arbetsro i klasserna.

Fortsätta de insatser som har påbörjats tillsammans med EHT i vissa klasser kring frågor som till exempel trivsel, stress och motivation

Fordonsprogrammet (FT)

Utifrån resultatet av kartläggning och utvärdering har vi bestämt följande aktiviteter och fokusområdet på FT.

Ny utvärderingsmetod: Då vi tror att padleten blev för öppen och abstrakt för eleverna och därmed gav för få svar kommer vi nästa läsår istället ha ett frågeformulär där alla de aktiviteter och åtgärder vi har finns på en lista och eleverna får gradera hur väl de tycker att aktiviteten fungerar i förebyggande och främjande syfte mot diskriminering och kränkande behandling och för en god arbetsmiljö

Tydlighet och struktur: Då det framkom i intervjuerna att eleverna önskar mer tydlighet och struktur arbetar vi redan intensivt med att få till det i alla kurser men särskilt i kurserna i lackering och plåt då det där inte finns några kursböcker att använda och lärarna själva måste sätta samman material. Detta är ett arbete som vi beräknar måste pågå hela året.

Språkbruk: Det språk som används på programmet tar vi upp både under lektioner och arbetslagstid för att förbättra.

Uppföljning trivsel och trygghet: Lärare och EHT fortsätter sitt påbörjade arbete kring trygghet och trivsel under vårterminen. Bland annat planeras en arbetsdag med eleverna kring dessa frågor i syfte att få till en tydlig samsyn kring frågor om Trivsel, trygghet och arbetsro. Uppföljning kring elevernas trygghet och trivsel kommer att följas upp under utvecklingssamtalen i mars.

Förtydliga det främjande och förebyggande arbetet: Det verkar inte som om eleverna uppfattar att alla de saker vi gör i främjande och förebyggande syfte hör ihop med planen mot diskriminering och kränkande behandling och vi måste därmed förtydliga de insatser vi gör och även gå igenom vad diskriminering och kränkande behandling innebär. Rektor/EHT går igenom den nya planen med eleverna. Vi ska också tydligare tala om för eleverna hur vi i arbetslaget tänker kring detta.

Fasta platser: Vi lärare behöver vara mer konsekventa med att hålla kvar de fasta platserna eftersom det framkom vid samtalen att det skapar trygghet och arbetsro.

Introduktionsdagarna ska planeras i samråd med ettor och tvåor redan på våren för att de ska ta dessa på större allvar och få ett innehåll som de känner att de vill ha och kan stå för.

Sociala aktiviteter: Då det framkom att ettor, tvåor och treor fortfarande inte (i februari) känner varandra särskilt bra ska vi ha någon mer aktivitet under året som kan ge bättre sammanhållning framåt jul. Förslag på aktiviteter från lärarna är: (Bowlingturnering? Äventyrsbad? Ishallen? Blå tåget på Volvo + krockverkstaden på Volvo?) men dessa behöver diskuteras med eleverna.

Vi ska också fortsätta med de aktiviteter som finns under främjande och förebyggande aktiviteter då vi tycker att de är bra.

Bilaga 1-Kontaktuppgifter

Elevhälsoteam för skolenhet 2

Funktion	Namn	Telefonnummer
Rektor	Cecilia Kjerstadius	0303 - 73 28 35
Specialpedagog	Elisabeth Gunnarsson	0303 - 73 00 62
Skolkurator	Ann-Catrin Richardsson	0303 - 73 81 77
Skolpsykolog	Staffan Ahlbom	0303 - 73 26 81
SYV	Elisabeth Andersson	0303 - 73 81 81
SYV	Tina Teandersson	0303 -73 81 81
Skolsköterska	Birgitta Iström	0303 - 73 83 15

Diskrimineringsombudsmannen (DO) och Barn- och elevombudet (BEO)

DO arbetar för att motverka diskriminering och lyder underdiskrimineringslagen. DO ska kontrollera att diskrimineringslagen följs och hjälpa dem som råkat utför diskriminering. Det kan vara genom råd och tips, eller genom att de undersöker anmälningar och kan gå till en domstol och kräva diskrimineringsersättning från den som diskriminerade. Barn och elevombudet (BEO) utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering och DO utreder anmälningar om diskriminering. Om du skriver till BEO eller DO kan det vara bra att veta ditt brev att blir offentligt och med det menas att den som vill kan få läsa det. Vissa delar som rör personliga saker om dig kan hemlighållas efter beslut. Följande punkter kan därför vara viktigt att tänka igenom innan du kontaktar BEO eller DO:

- ditt namn, adress och telefonnummer, men du kan också vara anonym
- namn och adress på skolan
- en beskrivning av vad som har drabbat dig
- hur länge kränkningarna har pågått
- om du pratat med någon i skolan om det som har hänt dig eller ditt barn
- har personalen i skolan eller någon annan försökt hjälpa dig eller ditt barn

Kontakt: Barn- och elevombudet (BEO) 08-586 080 00 beo@skolinspektionen.se
Box 23069 104 35 Stockholm

Diskrimineringsombudsmannen (DO) 08-120 20 700 do@do.se Box 3686 103 59 Stockholm

Bilaga 2 - Ordningsregler för skolenhet 2 på Nösängsgymnasiet

Alla har rätt till arbetsro – Vi skall respektera varandras lärande och arbete

Alla har ansvar för vår gemensamma arbetsmiljö – Håll rent och snyggt omkring dig, var rädd om vår skola

Alla har rätt att känna sig trygga och må bra – Inga kränkningar får förekomma. Det är förbjudet att ha med sig saker till skolan som kan vara farliga för dig själv eller andra.

Skolan är en drogfri arbetsplats - Alla former av droger, såsom alkohol, narkotika, rökning, doping är förbjudna inom skolans område. Skolans område är rökfritt.